

Észrevétel

az MSZ EN 12390-3:2002 „A megszilárdult beton vizsgálata.

3. rész: A próbatestek nyomószilárdsága” című európai szabvány 2. táblázatához

Az EN 12390-3:2001 szabvány 2. táblázata a címe szerint a megszilárdult beton nyomószilárdság-mérésének pontossági adatait tartalmazza három hengersizilárdság átlagának százalékában. Az [1] irodalom 1. táblázata (1125. oldal) és a [2] irodalom C 11. táblázata (302-303. oldal) szerint $P = 0,95$ statisztikai biztonság mellett a terjedelem és a szórás hányadosa (standardizált terjedelem) két adat (mérési eredmény) esetén $\omega_2 = 2,77$, három adat esetén $\omega_3 = 3,31$, négy adat esetén $\omega_4 = 3,63$, öt adat esetén $\omega_5 = 3,86$. Az EN 12390 szabványsorozat valamennyi szabványának pontossági adatai jó közelítéssel megfelelnek a két mérési eredményhez tartozó $\omega_2 = 2,77$ standardizált terjedelem értéknek. Kivétel ez alól az EN 12390-3:2001 szabvány 2. táblázata, amelyben az ismételhetőségi feltételhez tartozó hányados értéke $r/s_r = 8,0/2,9 = 2,76$, amely a táblázat címével ellentétben két adat standardizált terjedelme, és a reprodukálhatósági (összehasonlítási) feltételhez tartozó hányados értéke $R/s_R = 11,7/3,1 = 3,77$, amely egész számú adathoz nem rendelhető. Ezek alapján az MSZ EN 12390-3:2001 szabvány 2. táblázatának pontossági adatait fenntartással kell fogadni.

Mindezt tetézi, hogy az EN 12390-3:2001 szabvány 2. táblázatának pontossági adatai $\Phi 160-320$ mm névleges méretű próbahengerekre vonatkoznak, amely méret az EN 206-1:2002 szabvány 4.3.1. szakasza szerint a beton szabványos nyomószilárdságának, jellemző értékének ill. nyomószilárdsági osztályának meghatározására nem megengedett, és Magyarországon nem is alkalmazott (MSZ 4798-1:2004). E körülmény is megerősíti, hogy az EN 12390-3:2001 szabvány 2. táblázatának használata Magyarországon nem javasolható.

IRODALOM

- [1] Harter, H. L.: Tables of range and studentized range. The Annals of Mathematical Statistics. Baltimore, USA.. 31. 1960. No. 4. pp. 1122 – 1147.

[2] Graf, U. – Henning, H.-J. – Stange, K.: Formeln und Tabellen der mathematischen Statistik. Springer-Verlag. Berlin/Heidelberg/New York. 1966.

